

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом Гімназії № 201
Дніпровського району м. Києва
від «25» серпня 2026 року № 199

ПОЛОЖЕННЯ
про запобігання та протидію насильству
та жорстокому поводженню з дітьми
в Гімназії № 201 Дніпровського району міста Києва

I. Загальні положення

1.1. Це Положення визначає організаційні та процедурні засади запобігання та протидії насильству та жорстокому поводженню з дітьми в Гімназії № 201 Дніпровського району м. Києва (далі — Гімназія).

1.2. Положення розроблено відповідно до законодавства України, зокрема Порядку реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19.11.2025 № 1513, Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 04.06.2025 № 658, Порядку реагування на випадки булінгу (цькування) та Порядку застосування заходів виховного впливу, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 28.12.2019 № 1646, у редакції наказу МОН від 18.06.2026 № 961.

1.3. Дія Положення поширюється на працівників Гімназії, залучених спеціалістів, волонтерів та інших осіб, які перебувають у Гімназії або взаємодіють з дітьми під час освітнього процесу, заходів, організованих Гімназією.

1.4. Метою Положення є створення безпечного освітнього середовища, недопущення насильства та жорстокого поводження з дітьми, своєчасне виявлення ознак таких випадків, належне реагування, захист прав та найкращих інтересів дитини.

1.5. Основними завданнями є профілактика насильства, формування нетерпимості до будь-яких його проявів, забезпечення доступних способів повідомлення, невідкладне реагування, оцінювання потреб дитини та організація необхідних соціальних і психолого-педагогічних послуг.

1.6. У Положенні терміни вживаються у значеннях, визначених законодавством України.

II. Організація запобігання насильству та жорстокому поведженню з дітьми

2.1. Гімназія забезпечує оприлюднення цього Положення, ознайомлення з ним працівників та інших осіб, на яких поширюється його дія, а також інформування дітей і батьків/інших законних представників про способи повідомлення.

2.2. У Гімназії використовуються форми первинного повідомлення про підозру на випадок насильства щодо дитини згідно з додатком 1, форми реєстрації внутрішнього інциденту (журналу безпеки) згідно з додатком 2, форми анкети анонімного опитування для дітей згідно з додатком 3.

2.3. Гімназія проводить інформаційно-просвітницькі заходи, навчання працівників, оцінювання ризиків та моніторинг безпечності освітнього середовища.

2.4. Під час добору працівників та залучених осіб враховуються передбачені законодавством вимоги щодо недопущення осіб, які можуть становити ризик для безпеки дітей.

III. Виявлення та невідкладне реагування на випадки насильства та жорстокого поведження з дітьми

3.1. Повідомлення про можливий випадок насильства, зокрема булінгу (цькування), або жорстокого поведження може бути усним чи письмовим, у тому числі поданим особисто, телефоном, електронною поштою, через скриньку для паперових повідомлень або інший визначений Гімназією канал. За бажанням особи повідомлення може бути анонімним.

3.2. Працівник Гімназії у разі виявлення ознак насильства або жорстокого поведження з дитиною зобов'язаний невідкладно вжити заходів для припинення насильства або жорстокого поведження з дитиною; за потреби надати домедичну допомогу/викликати екстрену медичну допомогу, негайно повідомити Національну поліцію та директора Гімназії.

3.3. Працівник також повідомляє одного з батьків/іншого законного представника дитини, яка вчинила насильство, та дитини, яка постраждала, крім випадків, коли батьки/законні представники є кривдниками або їх інформування може зашкодити дитині.

3.4. Усні та письмові повідомлення розглядаються директором Гімназії протягом однієї доби з моменту їх надходження.

3.5. У разі виявлення ознак насильства та жорстокого поводження з дитиною директор невідкладно, у строк, що не перевищує трьох годин, повідомляє про виявлення ознак насильства та жорстокого поводження з дитиною (в письмовій формі, зокрема за допомогою електронної комунікації) батькам або іншим законним представникам дитини (крім випадків, коли батьки або інші законні представники дитини є кривдниками дитини), уповноваженому підрозділу органу Національної поліції та службі у справах дітей з одночасним інформуванням про це територіального органу Нацсоцслужби, Державної служби у справах дітей шляхом заповнення відповідної форми <https://forms.gle/CbeiLewioNeYsdcF8> .

3.6. Електронні сервіси, зокрема Google Forms, можуть використовуватися лише як додатковий технічний засіб внутрішнього обліку та не замінюють передбачених законом повідомлень компетентним органам.

IV. Строки та особливості реагування

4.1. Реєстрація повідомлення здійснюється з фіксацією дати, часу, способу отримання та основних відомостей про випадок.

4.2. У разі надходження повідомлення у вихідний, святковий або неробочий день його реєстрація та первинне реагування здійснюються невідкладно в межах можливого, а внутрішній облік у журналі — не пізніше першого робочого дня.

4.3. Директор скликає комісію з розгляду випадків насильства та жорстокого поводження не пізніше трьох робочих днів з дня отримання повідомлення.

4.4. У разі якщо директор Гімназії є особою, щодо якої надійшло повідомлення про можливе вчинення насильства або жорстокого поводження, працівники, батьки/законні представники чи свідки повідомляють засновника або уповноважений ним орган. У такому випадку функції директора щодо відповідного випадку виконує засновник або уповноважений орган.

V. Комісія з розгляду випадків насильства та/або жорстокого поводження з дітьми

5.1. Для розгляду випадків насильства та жорстокого поводження з дітьми в Гімназії утворюється комісія на постійній основі.

5.2. Склад комісії формується за погодженням зі службою у справах дітей за місцем розташування Гімназії та затверджується наказом директора. Інформація про склад комісії оприлюднюється у встановленому порядку.

5.3. Комісія складається не менш як із п'яти осіб. До її складу можуть входити представники адміністрації, педагогічні працівники, психологічна служба, соціальний педагог, інші працівники та за потреби фахівці відповідних служб.

5.4. Директор, якщо інше не встановлено законодавством або обставинами конкретного випадку, є головою комісії. Комісія обирає заступника голови та секретаря.

5.5. У роботі комісія керується принципами законності, верховенства права, найкращих інтересів дитини, поваги до прав і свобод, неупередженості, відкритості та прозорості в межах, дозволених законодавством, конфіденційності та захисту персональних даних, невідкладного реагування, комплексного підходу та нетерпимості до насильства.

5.6. Основною метою роботи комісії є запобігання насильству та жорстокому поводженню, встановлення причин і умов, що сприяли їх виникненню, та вжиття заходів для їх усунення.

5.7. Комісія збирає та аналізує інформацію, розглядає повідомлення, отримує пояснення, оцінює потреби дитини та інших осіб у соціальних і психолого-педагогічних послугах, сприяє їх наданню, розробляє рекомендації та контролює їх виконання.

5.8. Засідання комісії можуть проводитися очно, дистанційно або у змішаному форматі.

5.9. Члени комісії зобов'язані особисто брати участь у засіданнях, дотримуватися конфіденційності, захищати персональні дані та виконувати законні рішення і доручення комісії.

5.10. Засідання є правомочним за участю не менш як двох третин затвердженого складу комісії.

5.11. Рішення приймаються відкритим голосуванням більшістю голосів від затвердженого складу присутніх членів комісії. Рішення оформлюється протоколом.

5.12. Батьки/законні представники можуть брати участь у засіданні за їх згодою, крім випадків, коли вони є ймовірними кривдниками або їх участь може суперечити найкращим інтересам дитини. До участі можуть залучатися свідки та фахівці.

5.13. Комісія не встановлює юридичний факт булінгу (цькування). Відповідно до Порядку реагування на випадки булінгу (цькування), затвердженого наказом МОН України від 28.12.2019 № 1646 (у редакції наказу від 18.06.2026 № 961), факт вчинення булінгу (цькування) встановлюється судом.

VI. Особливості запобігання та реагування на булінг (цькування)

6.1. Система запобігання та протидії насильству, зокрема булінгу (цькуванню), у Гімназії є постійним системним процесом та здійснюється відповідно до законодавства, цього Положення і чинного Порядку реагування на випадки булінгу (цькування), затвердженого наказом МОН України від 28.12.2019 № 1646 (у редакції наказу від 18.06.2026 № 961).

6.2. Для цілей реагування булінгом (цькуванням) є психологічне, фізичне, економічне чи сексуальне насильство, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, яке систематично вчиняється учасником колективу закладу освіти стосовно іншого учасника колективу та порушує його права, свободи, законні інтереси та/або перешкоджає виконанню визначених законодавством обов'язків.

6.3. Систематичним вважається насильство, яке вчиняється два і більше разів протягом 12 місяців з дня реєстрації повідомлення про перший випадок насильства або з дня вчинення першого насильства — незалежно від наявності повідомлення та/або реєстрації повідомлення про перший випадок.

6.4. Керівник Гімназії забезпечує функціонування механізму подання повідомлень про підозру на випадок насильства, зокрема булінгу (цькування), інформування здобувачів освіти, їх батьків/законних представників та працівників про обов'язок повідомляти про такі випадки та про доступні шляхи повідомлення.

6.5. Під час розгляду повідомлення комісія з'ясовує обставини випадку, збирає та аналізує інформацію, оцінює потреби дитини та організовує необхідну допомогу. Факт вислуховування дитини, форма його проведення та основний зміст висловленої дитиною позиції обов'язково фіксуються в матеріалах розгляду.

6.6. Під час вислуховування дитини враховуються її вік, стан здоров'я, індивідуальні особливості та найкращі інтереси. За потреби до участі залучається практичний психолог або інший відповідний фахівець.

6.7. За результатами розгляду випадку можуть застосовуватися заходи виховного впливу, передбачені законодавством, спрямовані на відновлення та

нормалізацію відносин між сторонами насильства, недопущення повторення випадку та загальну превенцію.

6.8. У разі наявності рішення суду щодо проходження відповідної програми особою, яка вчинила булінг (цькування), Гімназія сприяє виконанню такого рішення у межах компетенції.

VII. Інформаційна та просвітницька робота з питань унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми

7.1. Гімназія забезпечує доступне інформування дітей, батьків/законних представників та працівників про неприпустимість насильства, права дитини, способи звернення по допомогу та алгоритми реагування.

7.2. Інформаційні матеріали розміщуються у приміщеннях Гімназії та на офіційних інформаційних ресурсах у спосіб, доступний для дітей і дорослих.

7.3. Працівники Гімназії проходять відповідне навчання та інструктажі з питань запобігання насильству, виявлення його ознак і реагування на випадки.

7.4. Гімназія забезпечує інформування працівників з питань унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми, що передбачає такі напрями:

- розпізнавання фізичного, психологічного, економічного та сексуального насильства;
- методи профілактики булінгу серед дітей;
- використання ненасильницьких методів спілкування та управління конфліктами;
- надання першої психологічної допомоги дітям, які постраждали від насильства та жорстокого поводження з дітьми;
- порядок дій у разі виявлення випадків насильства або підозри щодо їх наявності;
- дотримання правових норм щодо захисту дітей від насильства;
- алгоритм взаємодії з уповноваженими підрозділами органів Національної поліції та службою у справах дітей у разі виявлення фактів та ознак насильства або жорстокого поводження з дитиною.

VIII. Оцінювання ризиків і моніторинг

8.1. Гімназія періодично оцінює ризики для безпеки дітей, аналізує результати анонімних опитувань, повідомлень та роботи комісії.

8.2. За результатами моніторингу вживаються заходи для усунення виявлених ризиків, удосконалення локальних процедур та підвищення безпеки освітнього середовища.

8.3. Інформація про конкретних дітей та учасників випадків не може розголошуватися під час узагальненого моніторингу.

IX. Прикінцеві положення

9.1. Це Положення набирає чинності з дня його затвердження наказом директора Гімназії, якщо наказом не визначено іншу дату.

9.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться у разі зміни законодавства або за результатами моніторингу його застосування.